

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 26 май 2015 г.
(OR. en)

9242/15

DEVGEN 82
SOC 348
ACP 86
ONU 71
RELEX 427

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Делегациите

Относно: Заключение на Съвета относно равенството между половете при
сътрудничеството за развитие

На заседанието си от 26 май 2015 г. Съветът прие заключенията на Съвета, изложени в приложението към настоящата бележка.

Заключения на Съвета относно равенството между половете при сътрудничеството за развитие

1. 2015 г. е изключително важна за равенството между половете, правата на човека и овластяването на жените и момичетата в глобален контекст, тъй като тогава са междуправителствените преговори по Програмата за развитие за периода след 2015 г. В този контекст трябва да се обърне особено внимание на утвърждаването и реализирането на правата на жените и момичетата, по-специално по повод 15-ата годишнина от Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и 20-ата годишнина от приемането на Пекинската декларация и платформа за действие. Съветът потвърждава отново ангажимента си за изпълнение на Пекинската платформа за действие и програмата за действие от Кайро и за прилагане на резултатите от конференциите за преглед на платформата и програмата, както и за изпълнение на задълженията по Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените. Съветът приветства освен това политическата декларация, приета на 59-ата сесия на Комисията за положението на жените, и призивите за пълна реализация на пълноценно и равностойно упражняване на човешките права и основните свободи от страна на жените и момичетата и за постигане на равенство между половете и овластяване на жените и момичетата от всички възрасти.
2. Срещата на високо равнище на тема „Овластяване на жените и устойчивото развитие“, организирана от председателството на Съвета на Европейския съюз в Рига на 2 март 2015 г. в рамките на Европейската година на развитието, предостави възможност за даване на нов политически тласък и за препотвърждаване на категоричния ангажимент на ЕС по отношение на равенството между половете, социалната справедливост, недискриминацията и правата на човека.

3. ЕС и неговите държави членки продължават да са ангажирани с утвърждаването, защитата и реализирането на всички човешки права за всички хора. Съветът приветства водещата роля, която ЕС и неговите държави членки играят за подкрепата на международните инициативи за утвърждаване на правата на жените и момичетата, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата, и настоява за продължаване на сътрудничеството и координацията с органите на ООН, по-конкретно с „ООН — Жени“, както и с други подходящи международни форуми и участници. Женските организации са основни партньори на ЕС по отношение на зачитането и пълната реализация на правата на жените и момичетата, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата.
4. Съветът изтъква необходимостта от амбициозен подход за внасяне на промяна, за да се преодолеят първопричините и рисковите фактори за неравенството между мъжете и жените, дискриминацията и насилието срещу жени и момичета. Съветът изтъква отново, че правата на жените и момичетата, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата трябва да бъдат в центъра на програмата за периода след 2015 г., както като самостоятелна цел, така и като хоризонтален въпрос, който следва да бъде интегриран в целите и показателите на всички цели за устойчиво развитие. Това трябва да бъде и основен елемент от финансовите и нефинансовите средства за изпълнение и от механизмите за преглед, мониторинг и отчетност на програмата за периода след 2015 г. Съветът освен това изтъква значението на съгласуването с финансирането за развитие, по-специално с оглед на предстоящата Трета международна конференция относно финансирането за развитие в Адис Абеба през юли 2015 г.
5. Съветът подчертава, че равенството между половете е както цел само по себе си, така и средство за постигане на устойчиво развитие, и изтъква, че амбициозните цели по отношение на правата на жените и момичетата, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата трябва да бъдат съпроводени от адекватни финансови и нефинансови средства за изпълнението и от твърд политически ангажимент от страна на всички участници на всички нива. Следва да се интегрира принципът на равенство между половете в останалите области и да се предприемат конкретни действия за изпълнение и подобряване на политиките, програмите и разпоредбите, насочени към постигане на равенство между половете, включително бюджетирание, съобразено с този принцип и насочено срещу неравенствата.

6. Съветът изтъква, че правата на жените и момичетата, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата продължават да бъдат приоритет на политиката за външната дейност и сътрудничеството за развитие на ЕС и следва да бъдат утвърдени и последователни във всички области без изключение. Съветът припомня колко е важно да се приеме интегриран тристранен подход, който ефективно да съчетава интегрирането на принципа на равенство между половете на всички етапи на политиките и програмите на ЕС за развитие, както и в процесите на съвместно планиране, специфичните действия по проблематиката на равенството между половете, в политическия диалог и диалога за политиките с всички партньорски държави.
7. Съветът подчертава, че е важно да се осигури съгласуваност между вътрешните и външните политики на ЕС на всички равнища по отношение на гарантирането на реализирането на правата на жените и момичетата и на групи като ЛГБТИ. По-специално Съветът изтъква отново необходимостта да се гарантира последователност на политиката за развитие и съгласуваност между следващия план за действие за правата на човека и демокрацията, наследника на настоящия план за действие на ЕС относно равенството между половете и овластяването на жените при сътрудничеството за развитие (GAP), всеобхватния подход към изпълнението от страна на ЕС на резолюции 1325 и 1820 на Съвета за сигурност на ООН, новата стратегия за политиката за равенство между половете в ЕС след 2015 г., междинния преглед на стратегията „Европа 2020“.
8. Съветът потвърждава отново ангажимента на ЕС и неговите държави членки за премахване на всички форми на дискриминация срещу жени и момичета, включително чрез премахване на дискриминационни закони, политики, норми и практики, които ограничават пълноценното политическо, икономическо и социално участие и влиянието на жените на всички равнища в обществото. Специално внимание следва да се обърне на множествената дискриминация срещу жените и момичетата и тяхната маргинализация.
9. Съветът изтъква отново значението на пълното прилагане на Насоките на ЕС относно насилието срещу жени и момичета и борбата с всички форми на дискриминация срещу тях. ЕС и неговите държави членки са поели ангажимент за предотвратяване и премахване на всички форми на насилие срещу жени и момичета в обществената и личната сфера, включително трафик на хора, домашно насилие и вредни практики, като например гениталното осакатяване на жени, и детските, ранните и принудителните бракове. Следва да се обърне специално внимание на насилието, основано на пола, при конфликти и следконфликтни ситуации, включително сексуалното насилие.

10. Съветът продължава да работи за утвърждаването, защитата и реализирането на всички човешки права и за цялостното и ефективно изпълнение на Пекинската платформа за действие и Програмата за действие на МКНР, както и за прилагане на резултатите от съответните конференции за преглед, и в този контекст продължава да е ангажиран със сексуалното и репродуктивното здраве и произтичащите от това права. Във връзка с това Съветът потвърждава отново, че ЕС е ангажиран с утвърждаването, защитата и реализирането на правото на всяко лице да има пълен контрол и да решава свободно и отговорно въпросите, свързани със сексуалността си и сексуалното и репродуктивното си здраве, без дискриминация, принуда и насилие. Освен това Съветът подчертава необходимостта от всеобщ достъп до качествена и достъпна изчерпателна информация относно сексуалното и репродуктивно здраве, образование, включително широкообхватно сексуално образование и здравни услуги. Съветът приканва всички институции на ЕС да продължат работата си по тези въпроси в съответствие с принципите на съгласуваност на политиките за развитие. Съветът изтъква, че е важно в политиката на ЕС за развитие да се стигне до по-добро разбиране на факторите и елементите, свързани със сексуалното и репродуктивното здраве и произтичащите от тях права, и приканва Комисията да докладва на Съвета по този въпрос след година.
11. ЕС отчита взаимовръзките между мира, сигурността, развитието и равенството между половете, както и ролята на жените в предотвратяването и разрешаването на конфликти, в мирните преговори, в посредничеството и в изграждането на мира. ЕС работи за по-активно участие на жените в мирните преговори и изграждането на мира, особено като подкрепя ролята на гражданското общество и местните женски организации.

12. Съветът изтъква отново категоричния ангажимент на ЕС за пълно прилагане на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН и призовава за амбициозни резултати от прегледа на високо равнище на резолюцията през октомври 2015 г. Съветът изтъква, че е необходимо да се предприемат по-нататъшни действия за интегрирането на принципа за равенство между половете на всички етапи и във всички елементи и инструменти на програмата на ЕС за мир и сигурност, както и за повишаване на експертните познания и ресурсите за мисиите и операциите, предприети в рамките на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), и насърчава наблюдаването на изпълнението чрез количествени и качествени показатели и цели. Съветът приветства намерението на ВП/ЗП в рамките на предстоящия преглед на ЕСВД да създаде длъжност на високо равнище, посветена на Резолюция 1325 и въпросите, свързани с пола.
13. Съветът признава, че жените и момичетата са непропорционално засегнати от мащаба на световната продоволствена и хранителна несигурност и въздействието на природни и причинени от човека бедствия. Съветът подчертава колко е важно да се обърща необходимото внимание на тези въздействия в реакцията на ЕС при хуманитарни извънредни ситуации и в политиката и планирането в областта на развитието в по-общ план, включително намаляване на риска от бедствия. Съветът отчита също централната роля на жените като производители на храни, особено като дребни земеделски стопани.
14. Съветът подчертава, че е важно да се приеме цялостен и приобщаващ подход за утвърждаване на правата на жените и момичетата, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата във всички сфери на обществото и за всички възрасти, на основата на многостранни партньорства с участници от публичния и частния сектор, включително организации на гражданското общество, защитници на правата на човека, професионални асоциации, частния сектор и академичните среди.
15. Съветът подчертава, че е важно да се насърчава пълноценното участие и ръководната роля на жените на всички равнища при вземането на решения в политическия, икономическия, обществения и личния живот. Съветът подчертава необходимостта да се насърчава и защитава възможността за колективни действия, както и работата на организациите на гражданското общество, включително неправителствените и местните организации на жените да лобират и да се застъпват за правата на жените и за поощряване и утвърждаване на равенството между половете и овластяването на жените и момичетата.

16. Съветът подчертава значението на инвестициите в справедливо и качествено начално, средно и висше образование и осигуряването на възможности за жените и момичетата за достъп и придобиване на такова образование в безопасна, справедлива и внасяща промяна в стереотипите за половете учебна среда, както и възможности за техническо и професионално обучение и учене през целия живот.
17. Освен това Съветът изтъква, че е важно да се осигури адекватен и ефективен достъп на жените и момичетата до други качествени основни услуги, включително здравеопазване, обхващащо услугите, свързани с цялостната профилактика, лечение, здравни грижи и подпомагане при ХИВ/СПИН, както и достъп до чиста вода и подходящи санитарно-хигиенни условия.
18. Съветът отчита, че икономическото овластяване на жените е цел само по себе си и предварително условие за постигане на устойчиво развитие и приобщаващ растеж. Съветът изтъква ключовата роля на частния сектор за осигуряването на финансова подкрепа, обучение и възможности за заетост за жените, както и за насърчаването на корпоративна социална отговорност, съобразена с принципа на равенство между половете. Съветът подчертава необходимостта от създаване на благоприятна среда, по-специално чрез премахване на социалните и правни бариери пред достъпа на жените до производствени активи, включително земя и други природни и икономически ресурси, насърчаване на финансовото приобщаване, както и адекватни и достъпни системи за социална закрила за жените от всички възрасти, и достойни условия на труд, в това число еднакво заплащане за еднакъв труд. Освен това Съветът подчертава колко важно е да се подкрепя предприемачеството сред жените, включително чрез приобщаващи финансови услуги и услуги за развитие на стопанската дейност, оборудване и обучение, както и използването на базови технологии като ИКТ.
19. Съветът подчертава необходимостта от участие на мъжете и момчетата и от насърчаване на тяхната активна ангажираност и отговорност за осъществяване на промяна в поведението, преодоляване на дискриминационните социални норми и борба със стереотипите по отношение на пола. Съветът подчертава по-конкретно, че е необходимо да се постигне по-добро признаване и равно разпределяне на неплатените грижи и домакинска работа между жените и мъжете, както и равнопоставено вземане на решения в домакинствата. Във връзка с това Съветът се позовава също на съответните конвенции на МОТ¹.

¹ Конвенции № 100, 111, 183, 189 на МОТ

20. Съветът подчертава, че е необходимо работата по въпросите на равенството между половете и овластяването на жените и момичетата да се засили във всички области на устойчивото развитие, в това число изменението на климата, макроикономическата политика, пазара на труда, развитието на частния сектор, търговията, прехраната, селското стопанство, енергетиката, транспорта, инфраструктурата и развитието на градските райони.
21. Съветът взема под внимание четвъртия доклад за изпълнението на Плана за действие на ЕС относно равенството между половете и овластяването на жените при сътрудничеството за развитие за периода 2010—2015 г.², който обхваща периода от юли 2013 г. до юни 2014 г. Съветът приветства отбелязания напредък в области като политическия диалог, координацията, партньорствата и силната позиция на ЕС относно програмата за периода след 2015 г. Въпреки това Съветът изразява загриженост по отношение на твърде бавното и непълно изпълнение на плана за действие и липсата на напредък по въпроси като анализ на равенството между половете, статистика, мониторинг, финансово проследяване, резултати и въздействие. Съветът настойчиво приканва Комисията да изпълни препоръките на доклада и очаква окончателен доклад за изпълнението на настоящия план за действие за равенство между половете (GAP).
22. Съветът също приветства доклада за оценка на подкрепата на ЕС за равенството между половете и овластяването на жените в партньорските държави за периода 2007—2013 г. Съветът взема предвид констатациите и заключенията в доклада и настоятелно призовава Комисията и ЕСВД да изпълнят основните препоръки в него, особено като ги приложат в плана, който ще наследи сегашния план за действие за равенство между половете, като се започне с цялостно управленско решение. Съветът изразява безпокойство във връзка с работата на повечето делегации на ЕС, които не отчитат в достатъчна степен равенството между половете, например като не прилагат задължителните оценки за равенство между половете в ориентиран към резултатите мониторинг.

² ST 5732/15

23. Съветът призовава за съживяване на ангажираността и водещата роля на Комисията и ЕСВД по отношение на амбицията на ЕС за постигане на равенство между половете и овластяване на жените и момичетата. Съветът подчертава, че е необходимо да се дава приоритет на равенството между половете, да се насърчават най-добрите практики, да се засили отчетността и прозрачността и да се гарантира, че всички решения относно планирането се основават на доказателства и са свързани с резултати. По-специално Съветът призовава Комисията и ЕСВД да предприемат по-значими действия за укрепване на ролята и отговорността на делегациите на ЕС, да отдадат приоритет и да инвестират във висококачествен анализ на равенството между половете като основа за стратегиите на национално равнище, планирането, политиката и политическия диалог.
24. Съветът подчертава значението на стратегическото наблюдение, оценяването и последващите действия, както и необходимостта от по-ясно и по-строго докладване, включително статистически данни, механизми за отчетност и управленски решения за постигане на резултати. По-специално Съветът изтъква необходимостта от определяне на ясни цели и съдържателни показатели, измервани чрез данни, разбити по пол, възраст и други фактори, както и от подобряване на проследяването на бюджетните средства и разходи и измерването на резултатите. При това следва да има стремеж към тясно и последователно свързване с програмата за периода след 2015 г. и новата рамка на ЕС за резултатите в областта на международното сътрудничество и развитието. Съветът изтъква, че трябва да се отдели по-голямо внимание на въпросите на равенството между половете в рамката на ЕС за резултатите и призовава Комисията да докладва според показатели, разбити по пол и възраст.
25. Съветът призовава за засилен и по-стратегически и основан на правата на човека подход, съдържащ основни приоритети за промяна към преодоляване на неравенството между половете и справяне със съществуващите празноти в областта на равенството между половете и овластяването и пълноценната реализация на основните свободи и човешки права за всички жени и момичета. Съветът очаква амбициозен и силен наследник на настоящия план за действие за равенство между половете, обхващащ периода 2016—2020 г. Съветът изтъква необходимостта да се доразвива постигнатото по настоящия план за действие за равенство между половете, като същевременно се запазва неговият тристранен подход, прилагат се извлечените поуки и напълно се отстранят оставащите недостатъци и предизвикателства, а центъра се поставят резултатите. Съветът призовава Комисията да гарантира, че наследникът на настоящия план за действие за равенство между половете отразява цялата външна дейност на ЕС. Съветът приветства и допълнително насърчава приобщаващия подход, възприет от ЕС и неговите държави членки, и очаква работната група да извърши текущата работа с оглед на изготвянето на новия план за действие за равенство между половете.

26. Съветът призовава Комисията да осигури достатъчни финансови и човешки ресурси с цел пълно осъществяване на ангажиментите на ЕС по отношение на правата на жените, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата. Освен това Съветът изтъква отново необходимостта да се промени институционалната култура и да се укрепи политическото ръководство, както и да се увеличи капацитетът, координацията, последователността, взаимното допълване и отчетността, за да може ЕС и неговите държави членки да служат за пример.
-